

Säkerhets- och kvalitetskriterier för certifiering av långlopp

Introduktion

Löpningen växer i snabbt och i takt med att antalet arrangemang ökar stiger även kraven från löparna. Varje löpare har sina egna målsättningar med sitt deltagande och bär med sig förväntningar på att loppet håller en viss kvalitets- och säkerhetsnivå. Samtidigt har varje lopparrangör vilja och intention att skapa ett lopp som både attraherar många deltagare och håller en hög säkerhetsnivå för såväl deltagare som åskådare. Idag råder det en brist på gemensamma riktlinjer och regler för lopparrangemang i Europa. I den utsträckning som "best practice"-exempel finns kan de inte betraktas vara heltäckande och de kan heller inte förstås av alla i Europa. Detta är bakgrunden till att Europeiska Friidrottsförbundet, tillsammans med arrangörer och experter på området, utvecklat dessa gemensamma säkerhets- och kvalitetskriterier för öppna långlopp.

Det finns ett behov av att lyfta lopp med god kvalitet och det är Europeiska Friidrottsförbundets uppgift att, tillsammans med ländernas lokala förbund, stötta detta genom att sätta och implementera säkerhets- och kvalitetskriterier. Europeiska Friidrottsförbundet är tillsammans med övriga intressenter ansvariga för kriteriernas utveckling, legitimitet och trovärdighet.

Europeiska Friidrottsförbundet har, med stöd från ländernas lokala förbund, intentionen att serva en rad intressenter:

- Löpare
- Arrangörer
- Myndigheter och institutioner
- Underleverantörer
- Media

Säkerhets- och kvalitetskriterierna syftar till att ge vägledning, samsyn och förståelse för de förväntningar som dessa intressenter har. I tillägg ska de uppmuntra till goda och värdefulla samarbeten mellan löpare, arrangörer, Europeiska och lokala förbund och övriga intressenter.

Om kriterierna

Säkerhets- och kvalitetskriterierna är uppdelade på tre nivåer – en, tre och fem stjärnor – för att kunna omfatta lopp av alla typer och storlekar. För att varje nivå ska uppnås måste dess respektive kriterier uppfyllas.

Europeiska Friidrottsförbundet utvecklar en webbplattform och ett marknadsföringsverktyg som möjliggör för lokala aktörer att sprida kriterierna i sin region. I webbplattformen ansöker arrangörerna själva om certifiering för sitt lopp. Ansökningarna granskas och godkänns därefter av Europeiska Friidrottsförbundet och respektive lokalt förbund. Europeiska Friidrottsförbundet kommer inte att aktivt delta i arrangerandet av loppet utan endast bidra med värdefull marknadsföring till certifierade lopp.

Målet är att så många Europeiska lopp som möjligt ska certifieras, att lopparrangörer och medlemsförbund ska komma närmare varandra och att löpare ska känna igen och ha förtroende för systemet.

Nr	KRITERIER	1-star	3-star	5-star
	ADMINISTRATION OCH EKONOMI			
1	Arrangemanget följer nationell lag och alla nödvändiga tillstånd och godkännanden för att arrangera evenemanget har erhållits från ansvariga myndigheter.	A	A	A
2	Arrangören använder ett lämpligt och säkert anmälnings- och betalningssystem.	A	A	A
3	Anmälan och betalning av anmälningsavgiften kan genomföras online.		A	A
4	Betalningssystemet kan ta emot betalningar från alla europeiska länder.			A
5	Inbjudan och tävlingsregler har publicerats tydligt och omfattar information om resvägar, avgifter, datum, distanser, starttider, tävlingsklasser och åldergrupper och priser. Materialet omfattar även policy för ändringar eller avbokningar från både arrangörens och deltagarens perspektiv.	A	A	A
6	Arrangören har ansvarsförsäkring som täcker de risker som arrangemanget omfattar.	A	A	A
	SÄKERHET			
7	Kommunen och polis har varit delaktiga under planeringen av säkerheten kring arrangemanget.	A	A	A
8	Minst en vakt, klädd i lämplig och väl synlig klädsel, är placerad vid varje korsning på banan. Vakterna har kunskap om bansträckningen och är utrustade med skyltar för att hjälpa löparna. Vakterna stannar på angiven plats till dess tävlingsledningen stänger banan. Inför loppet får vakterna en noggrann genomgång av sitt uppdrag och ansvar.	A	A	A
9	Startområdet är fritt från trafik till dess den sista deltagaren har startat och målområdet är fritt från trafik till dess den sista deltagaren gått i mål, alternativt att maximal tid uppnåtts.	A	A	A
10	Banan är stängd för biltrafik under hela loppet. Undantag görs för fordon som är en del av arrangemanget.			A
11	I de fall då arrangemanget omfattar flera lopp har dessa planerats så att deltagare utan problem kan röra sig på eller utanför banan och att det inte uppstår några krockar vid hantering av utrustning, leveranser och annan logistik.	A	A	A
12	Start- och mållinjer är tydligt utmärkta, säkra att passera och långa nog för att förväntat antal deltagare kan passera utan problem. Endast deltagare och arrangörer har tillträde till startområdet vid tiden för start.	A	A	A
13	Ett högtalarsystem förmedlar regelbundet information till löparna om väderförhållanden, säkerhetsrisker och tid till start i loppet/de olika loppet.		A	A
14	En särskilt utmärkt återsamlingsplats finns i närhet till målområdet.			A

Nr	KRITERIER	1-star	3-star	5-star
15	Ett ledarfordon (bil/cykel) åker före första deltagare under hela loppet. Detta fordon bär minst en arrangörsrepresentant, med god kännedom om banans sträckning. Ledarfordonen har kontakt med övriga delar av arrangörsorganisationen via lämpligt kommunikationssystem.	A	A	A
16	Ett följefordon, utrustat med medicinsk utrustning, följer siste deltagare. Följefordonet har kontakt med övriga delar av arrangörsorganisationen via lämpligt kommunikationssystem.	A	A	A
17	Systemet för utlämning av nummerlappar är tydligt och effektivt.	A	A	A
18	Nummerlappar kan hämtas dagen innan loppet, i de fall det inte genomförs på sen eftermiddag eller kväll.			A
19	Väderförhållanden som kan påverka loppet tas på stort allvar, t.ex. extrema temperaturer, luftfuktighet, nederbörd, vind, åska eller liknande faror. En plan med tydliga åtgärder har upprättats och denna sätter säkerheten för deltagare, tävlingsledning, frivilliga och åskådare i första rummet.	A	A	A
20	Efter arrangemanget sammanställs en utvärdering som bland annat omfattar medicinska incidenter, säkerhetsfrågor och input från deltagare och intressenter, i syfte att utveckla arrangörsorganisationen och förbättra framtida arrangemang.	A	A	A
	LÄKARVÅRD/MEDICIN			
21	På nummerlapparnas baksida finns plats angiven för deltagaren att fylla i medicinsk information och kontaktuppgifter.		A	A
22	Lokal sjukvård har kontaktats inför arrangemanget och varit delaktiga i planeringen av medicinsk beredskap och medicinska tjänster under loppet. En förstahjälpen station, bemannad med vårdpersonal och frivilliga, med förstahjälpen-utbildning, är belägen inom 100 m från mållinjen. I stationen finns medicinsk utrustning och material som kan avhjälpa väntade händelser.	A	A	A
23	Antalet utbildad vårdpersonal och frivilliga med förstahjälpen-utbildning är baserat på loppets historia, lokala förhållanden och arrangörens riktlinjer. Denna personal har goda villkor för att utföra sitt arbete och de som befinner sig utmed banan har kontakt via ett lämpligt kommunikationssystem.	A	A	A
24	En läkare eller annan medicinsk personal med erkänd kunskap är medicinskt ansvarig för arrangemanget. Han/Hon är ansvarig för en medicinsk riskanalys, övergripande medicinsk planering och säkerställande av att arrangemanget har allt det medicinska stöd som krävs.	A	A	A
25	Akut läkarvård finns tillgänglig att agera på en händelse inom lämplig tid, oavsett var på banan denna inträffar.	A	A	A
	BANAN			
26	Banan är planerad så att den är fri från hinder och möjliggör trygg löpning från start till mål, för alla loppdeltagare. Om möjligt, planera för olika startgrupper eller bansträckningar så att alla deltagare får en god loppupplevelse.	A	A	A

Nr	KRITERIER	1-star	3-star	5-star
27	Banan går på asfalt (eller asfaltsliknande material), gångbanor, grusvägar, motionsspår eller stigar.	A	A	A
28	En karta över banan och start- och målområden är sammanställd och presenteras tydligt för deltagarna.	A	A	A
29	Kartan över banan och start- och målområden innehåller även höjdprofil, vätskestationer, förstahjälpenstationer, toaletter, parkeringsplatser, kollektivtrafik och andra faciliteter.		A	A
30	Banskytningen är tydlig och riskerar inte att göra deltagarna förvirrade om hur de ska springa.	A	A	A
31	Distansmarkeringar är placerade på var femte kilometer samt en kilometer före målgången.	A	A	A
32	Vätskestationer, som minst erbjuder vatten, finns tillgängliga vid var femte kilometer utmed banan, eller oftare om vädret kräver det. Stationerna är belagda på flacka, breda platser och är tydligt markerade för löparna.	A	A	A
33	Banans vätskestationer är utrustade för att kunna erbjuda 250 ml vatten per löpare. Vid särskilda förhållanden, exempelvis varmt väder, ska ytterligare mängd finnas tillgänglig. För lopp över 15 km ska det finnas minst 400 ml vätska och extra energitillskott tillgängligt för varje löpare vid målgång.		A	A
34	Så snart som möjligt efter loppet rensas banan från skyltmaterial och allt skräp som kan kopplas till loppets genomförande.	A	A	A
	TIDTAGNING			
35	Alla löpare som går i mål får en korrekt uppmätt tid. Om loppet har mer än 2000 deltagare, eller om tiden det tar för alla startande att passera över startlinjen överstiger en minut, ska ett elektroniskt tidtagningssystem, godkänt av Svenska Friidrottsförbundet, användas. I andra fall är manuell tidtagning, i enlighet med Svenska Friidrottsförbundets regler, godkänt.	A	A	A
36	Ett elektroniskt tidtagningssystem med chip används för att mäta den exakta tiden för alla deltagare. Systemet mäter förskjutningen mellan den officiella starttiden och den tidpunkt löparen passerar startlinjen.		A	A
	MÄTNING			
37	Banan har blivit kontrollmätt. Mätningen har följt den kortast möjliga sträckan som en löpare kan följa utmed den yta som är angiven för loppets bana.	A	A	A
38	Banan har ett rekordavstånd (10 km, 15 km, 20 km, halvmaraton, 25 km, 30 km, maraton, ekiden/stafett, 50 km, 100 km, 24 h) och har blivit godkänd/kontrollmätt av Svenska Friidrottsförbundet. Om en ändring sker på banan måste den mätas om.		A	A
39	Banan har, under de senaste fem åren, blivit uppmätt av en av IAAF/AIMS godkänd "A" eller "B"-banmätare. Ett internationellt mätcertifikat har utfärdats av "the International Measurement Administrator."			A

Nr	KRITERIER	1-star	3-star	5-star
	RESULTAT			
40	Resultaten från loppet presenteras, gratis för alla, inom minst ett dygn efter loppet.	A	A	A
41	Loppets resultat görs tillgängliga för deltagarna inom tre timmar efter loppet, via sms/e-post/webb/direkt kontakt.			A
	ENVIRONMENTAL AND SOCIAL RESPONSIBILITIES			
42	Arrangörerna arbetar för att öka kunskapen om minskad energi- och vattenförbrukning, korrekt avfallshantering och användning av kollektivtrafik hos personal, frivilliga, deltagare och åskådare.	A	A	A
43	Åtgärder har vidtagits för att spara energi kring arrangemanget och förbättra avfallshanteringen.	A	A	A
44	Arrangören har sammaställt och offentliggjort en hållbarhetsplan, och därtill vidtagit åtgärder för att implementera den.			A
45	Arrangemanget har ett väl fungerande system för att samordning och ledning av frivilliga.	A	A	A
46	Arrangören säkerställer att ingen diskriminering sker genom planeringen av arrangemangets faciliteter och organisation eller arrangörens eget agerande.	A	A	A
47	Om rullstolsburna eller personer med andra handikapp deltar i arrangemanget har arrangören vidtagit åtgärder som säkerställer att detta kan ske på ett säkert och bekvämt sätt.	A	A	A
	TJÄNSTER			
48	Ett system för klädinlämning finns vid arrangemanget. Systemet gör det möjligt för deltagare att säkert lämna ombyte/överdragskläder innan start och enkelt hämta upp dem efter att de gått i mål.		A	A
49	Vid start- och målområde, samt utmed banan, finns ett lämpligt antal toaletter. Dessa hålls i gott skick genom arrangemanget.	A	A	A
50	Loppet har en officiell hemsida som innehåller all relevant information för deltagarna.		A	A
51	Loppets hemsida innehåller deltagarinformation på engelska.			A
52	Säkerhetsnålar delas ut tillsammans med deltagarens nummerlapp.		A	A
53	I samband med loppet arrangeras även en mässa som tillgängliggör medicinsk information och rådgivning.			A
54	På lopp med distans över 20 km deltar farthållare som underlättar för deltagarna att hålla ett specifikt tempo.			A
	TOTAL	34 A	44 A	54 A